

ประกาศสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหล่มสัก

เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ ที่มีใช้ยา พ.ศ.๒๕๖๕

ตามที่กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรม การ
จัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาของกระทรวงสาธารณสุข พ. ๒๕๕๔ ประกาศลง
ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๑๐๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อใช้เป็น แนวทางปฏิบัติ
อย่างมีธรรมาภิบาล สำหรับส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนผู้สั่ง
ใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพ และบุคลากรสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดหา จนกระทั่งถึงการให้ยา
และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไปนั้น

เพื่อให้การนำเกณฑ์จริยธรรมดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหล่มสัก จังหวัด
เพชรบูรณ์ จึงกำหนดแนวปฏิบัติตามจริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์
ที่มีใช้ยาดังกล่าว สำหรับการปฏิบัติของบุคลากรและหน่วยงาน ดังนี้

๑. วัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา สำนักงาน
สาธารณสุขอำเภอหล่มสัก จะดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ด้วยความเที่ยงตรง โปร่งใส และยึดมั่นตาม
แนวทางปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมว่า ด้วยการจัดซื้อจัดหาและการ
ส่งเสริมการขาย และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยเคร่งครัด

๒. การจัดการเชิงระบบ

๒.๑. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อยา

๒.๑.๑. ห้ามไม่ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่าง
ตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทยาเข้ากองทุนสวัสดิการสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

๒.๑.๒ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน (Cost) มาตรฐาน
(Standard) ระยะเวลาในการส่งมอบ (Time) การให้บริการ (Service) และราคา (Price) ประกอบการ
ตัดสินใจ

๒.๑.๓ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อกำหนดคุณสมบัติของบริษัทผู้ค้าในร่างขอบเขต ของ
งานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ (Terms of Reference) ให้บริษัทผู้ค้าต้องปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีระบบอบรมเกณฑ์จริยธรรมแก่พนักงาน โดยให้เป็นคะแนนบวกในคะแนนหลักเกณฑ์
การประเมินประสิทธิภาพต่อราคา (Price performance)

๒.๑.๔ ให้หน่วยงานการจัดซื้อใช้กลไกต่อรองราคาตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยา
แห่งชาติกำหนด

๒.๒ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับ
หน่วยงานในต้นสังกัดสถานพยาบาล

๓. ผู้ส่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๓.๑ ผู้ส่งใช้ต้องไม่รับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในลักษณะต่อไปนี้

๓.๑.๑ เงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้น เงินค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายทางวิชาการ ค่าพาหนะ
เดินทางและค่าที่พักสำหรับวิทยากรเท่านั้น และเงินที่เป็นทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๓.๑.๒ ของขวัญ ของที่ระลึก ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่มีผู้
มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่

๓.๑.๒.๑ สิ่งที่ได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควร
ตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

๓.๑.๒.๒ สิ่งที่เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทาง
การแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย ให้ได้รับในนามของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

๓.๒ ผู้ส่งใช้ต้องไม่แสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาใดๆ ต่อ
สาธารณสุขชนในเชิงธุรกิจ

๓.๓ ผู้ส่งใช้ต้องไม่รับการสนับสนุนโดยตรงจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในการไป
ประชุม สัมมนาอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ

๓.๔ ผู้ส่งใช้ต้องเปิดเผยว่า ตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา
นั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยา
และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาในทางวิชาการ

๓.๕ ผู้ส่งใช้สามารถรับการสนับสนุนการวิจัยโดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแล
ของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน

๓.๖ ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ผู้ส่งใช้ต้อง
คำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริม การขายยาและ
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาหรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่าย ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์
ที่มีใช้ยาของส่วนราชการหน่วยงานหรือหน่วยบริการ ซึ่งควรเป็นระบบ ที่ตรวจสอบได้

๓.๗ ผู้ส่งใช้ต้องส่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

๔. ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

๔.๑ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำชับให้หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการให้เป็นไปตาม เกณฑ์
จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฉบับ
นี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรทราบ

๔.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำหนดนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มี
ผลประโยชน์ทับซ้อนในกิจกรรมดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ การเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่มีคุณภาพเป็นไป
ตามมาตรฐานที่กำหนด

๔.๒.๒ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยสามารถเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือกบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาได้ และต้องจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาด้วยราคาสุทธิ

๔.๒.๓ การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ต้องไม่เป็นการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

๔.๒.๔ การรับและการสั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาแก่ผู้ป่วย ผู้สั่งใช้ ผู้จ่ายและผู้ส่งมอบ ฟังคำวินิจฉัยและความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาหรือประโยชน์ส่วนตน

๔.๒.๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาในส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ เช่น การกำหนดบริเวณและกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ทำกิจกรรม เกณฑ์การรับสิ่งสนับสนุนของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการห้ามจัดกิจกรรมที่มีโฆษณาแอบแฝง

มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ดำเนินกิจกรรมตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นการให้แก่หน่วยงานหรือหน่วยบริการ โดยกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือ หน่วยบริการ

(๓) ไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน ที่เชื่อมโยงถึงชื่อการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง

(๔) ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายในอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ

๔.๓. ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้โดยเคร่งครัด

๕. เกสัชกรหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา

๕.๑. เกสัชกรหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ โดยดำเนินการดังนี้

๕.๑.๑ ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้โดยเคร่งครัด

๕.๑.๒ ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและระบบที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๑.๓ จัดทำและนำเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาแก่คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด หรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกการยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาของหน่วยบริการหรือหน่วยงานโดยไม่กีดกันบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมุ่งหวังเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๕.๒ ไม่ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาผู้ป่วยและประชาชน

๖. ส่วนราชการ หน่วยงาน หน่วยบริการ

๖.๑. กำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฯ และบริบทของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฯ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษร ติดไว้ในที่เปิดเผยให้บุคลากรรับทราบ.

๖.๒ ดำเนินการตามนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มี ผลประโยชน์ทับซ้อนตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ การคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยา เพื่อให้ได้มาและเวชภัณฑ์มีไช่ยาที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๖.๒.๒ การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ โดยสามารถนำเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือกบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์มีไช่ยาได้ และต้องจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์มีไช่ยาด้วยราคาสุทธิ

๖.๒.๓. การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยา ต้องไม่เป็นการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

๖.๒.๔ การรับและการสั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยา ซึ่งคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยาหรือประโยชน์ส่วนตัว

๖.๒.๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยาในส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยา ดำเนินกิจกรรมตาม เวลา และสถานที่ที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์มีไช่ยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นการให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยให้กำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยบริการหรือ

(๓) ห้ามจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง

๖.๓. การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์มีไช่ยา เพื่อจัดประ วิชาการโดยรับการสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากร หรือข้อมูลวิชาการจากบริษัท หรือเวชภัณฑ์มีไช่ ให้รับได้แต่ต้องเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าว ให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

๖.๔ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์มีไช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กระทำได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

๖.๔.๑ เป็นการประชุมอบรมทางวิชาการอันก่อประโยชน์ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงาน หรือหน่วยบริการ และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มีไช่ยา

๖.๔.๒ ให้รับการสนับสนุนในนามส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการให้ส่วนราชการ หน่วยงานหรือหน่วยบริการ จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์คัดเลือกบุคลากรสมควร ให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ โดยให้การ

สนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้น และจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการทำงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ

๗. ระบบการตรวจสอบ

๗.๑ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานในสังกัดของสถานพยาบาล

๗.๒ มีระบบบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายในอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ

๘. การส่งเสริมผลิตภัณฑ์

๘.๑ ส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล (Rational Drug Us: ROU) เป็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์คำนึงถึงเหตุผลทางวิชาการ ในการตัดสินใจจ่ายยามากกว่าคำนึงถึงผลประโยชน์จากบริษัทฯ

๘.๒ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริมการขายยา และการใช้ยาอย่างสมเหตุผลให้ประชาชนได้รับทราบในรูปแบบของสื่อที่มีความเข้าใจง่าย ใฝ่ระวังและ ตรวจสอบการส่งเสริมการขายยาและการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม

๘.๓ เกณฑ์จริยธรรมนี้มาใช้ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลระบบยา ปลุกและปลุกจิตสำนึกบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์จริยธรรมนี้ ให้มีความเข้าใจในเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้เป็นรูปธรรม

จึงประกาศมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายชนชัย พลฉวี)

สาธารณสุขอำเภอหล่มสัก